

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : 15014783-610[1885]- 94888
Konu: Yazılı Soru Önergesi

29.09.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 27.08.2014 tarihli ve 192711 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Sayın Özgür ÖZEL'in tarafıma tevcih ettiği 7/49944 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde, *"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir..."* hükmü, 62 nci maddesinde ise *"İşverenler, hizmet erbabını işe alan, emir ve talimatları dahilinde çalıştıran gerçek ve tüzel kişilerdir..."* hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, aynı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde, *toprak altı işletmesi halinde bulunan madenlerde cevher istihali ve bununla ilgili diğer bütün işlerde çalışanların münhasıran yer altında çalıştıkları zamanlara ait ücretlerinin gelir vergisinden istisna edildiği* hükme bağlanmıştır.

Bununla birlikte, 25.02.1982 tarihli ve 17616 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 135 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "İ-İstisna ve Muaflıklar" başlıklı bölümünün "D-Ücretlerde İstisnalar" başlıklı kısmında;

"1. Toprak Altı Maden İşletmelerinde Çalışanların Ücretlerine Uygulanacak İstisna:

Bilindiği gibi, bu konuya ilişkin açıklamaların yapıldığı 128 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde toprak altı işletmesi halinde bulunan madenlerde cevher istihali ve bununla ilgili diğer işlerde çalışan işçi, mühendis, jeolog, topoğraf gibi hizmet erbabının münhasıran yer altında çalıştıkları zamanlara ait ücretleri ile bu tür hizmet erbabına yıllık dönemler itibariyle yapılan ikramiye ve benzeri nitelikteki ödemelerin yer altında çalışılan süreye isabet eden kısımlarının Gelir Vergisi Kanununun 23/3 üncü maddesi gereğince vergiden istisna edileceği açıklanmıştır.

Buna göre, toprak altı işletmesi halinde bulunan madenlerde cevher istihali ve bununla ilgili diğer bütün işlerde çalışan hizmet erbabına hafta tatili ve genel tatil günleri için ödenen ücretlerin de yer altında geçen zamana isabet eden kısımları vergiden müstesna tutulacak; resmi tatil günleri dışında kalan izin günlerine ilişkin olarak ödenen ücretler ise, istisna kapsamına dâhil edilmeyerek vergiye tabi tutulacaktır. Bu tür hizmet erbabının istisna kapsamına dâhil bulunmayan ve vergiye tabi tutulacak ücretlerinin vergilendirilmesinde ücretin ödeme dönemine göre genel, özel ve varsa sakatlık indirimleri uygulanacaktır..."

açıklamaları yer almıştır.

Diğer taraftan, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 25 inci maddesinin altıncı fıkrasında *“İşveren işin durdurulması sebebiyle işsiz kalan çalışanlara ücretlerini ödemekle veya ücretlerinde bir düşüklük olmamak üzere meslek veya durumlarına göre başka bir iş vermekle yükümlüdür.”* hükmü bulunmaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalar uyarınca, toprak altı işletmesi niteliğinde olan madenlerde cevher üretiminde çalışan personelin çalışma sürelerinin tamamını yeraltında geçirmeleri halinde, bu sürelerle ilişkin olarak yapılan ücret ödemeleri gelir vergisinden istisna edilmiştir. Yeraltında geçirilen süreler dışındaki süreler için ödenen ücretlerin ise istisna kapsamına dâhil edilmeyerek vergilendirilmesi gerekmektedir.

Ancak, hafta tatili, genel tatil günleri ile söz konusu personelin çalışma irade ve isteğine rağmen kanuni ve idari düzenlemeler veya tevsik edilen mücbir sebep halleri nedeniyle söz konusu işyerlerinde fiilen çalışmanın mümkün olmadığı sürelerle sınırlı olmak üzere, işverenlerce ilgili mevzuat uyarınca ödenen ücretlerin de işçilerin fiilen çalıştıkları günlerdeki durumlarına göre vergiden istisna edilmesi icap etmektedir.

Öte yandan, yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda Bakanlığımız görüşü önergeye konu edilen olayın ilgililerine yazılı olarak bildirilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı